

**WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM
DORADZTWA ZAWODOWEGO**

**Gimnazjum im. Generała Kazimierza Tańskiego
w Chmielniku**

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO GIMNAZJUM IM. GEN. KAZIMIERZA TAŃSKIEGO W CHMIELNIKU

I. Podstawy prawne

- Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2003 r., Nr 118, poz.1112, Nr 137, poz. 1304, Nr 203, poz.1966, Nr 228, poz.2258 oraz z 2004 r., Nr 96, poz. 959, i Nr 179, poz.1845).
- Ustawa z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz.U.z 1996 r., Nr 67,poz. 329 ze zm.) zobowiązuje placówki oświatowe do „przygotowania uczniów do wyboru zawodu i kierunku kształcenia”.
- Rozporządzenie MEN z 9 lutego 2007 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół, wprowadza funkcjonowanie wewnątrzszkolnego systemu doradztwa zawodowego i nakłada na dyrektorów i rady pedagogiczne szkół ponadgimnazjalnych „obowiązek organizacji wewnątrzszkolnego systemu poradnictwa zawodowego oraz zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu”.
- Rozporządzenie MEN z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 marca 2009 r. r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 13 czerwca 2003r.w sprawie rodzajów, organizacji oraz sposobu działania publicznych placówek kształcenia ustawicznego, w tym publicznych ośrodków dokształcania i doskonalenia zawodowego(Dz.U. z 2003 r. Nr 132, poz. 1225).
- Memorandum dotyczące kształcenia ustawicznego, uchwalone przez Komisję Europejską w 2000 r. – w punkcie 5 zawiera zalecenia dotyczące profesjonalnej pomocy doradczej dla uczniów i studentów. Państwa Unii Europejskiej stosują te zalecenia w praktyce.

II. Cele pracy wychowawczo-edukacyjnej w zakresie doradztwa zawodowego

Cele główne

- 1) Określenie własnych predyspozycji i zainteresowań.
- 2) Wyposażenie uczniów w umiejętności służące podejmowaniu właściwych decyzji życiowych.
- 3) Przygotowanie młodzieży gimnazjalnej do podjęcia decyzji o dalszym kształceniu i przyszłej aktywności zawodowej.
- 4) Tworzenie i systematyczna aktualizacja bazy edukacyjno-informacyjnej z zakresu doradztwa zawodowego.
- 5) Gromadzenie informacji dotyczących trendów rozwojowych w świecie zawodów i zatrudnienia.
- 6) Przygotowanie rodziców do efektywnego wspierania dzieci w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych.
- 7) Współpraca z instytucjami wspierającymi wewnątrzszkolny system doradztwa zawodowego.
- 8) Współpraca z przedstawicielami szkół ponadgimnazjalnych.
- 9) Organizacja wycieczek do zakładów pracy lub spotkania z przedstawicielami zawodów na terenie szkoły.
- 10) Wsparcie nauczycieli w realizowaniu zadań związanych z doradztwem zawodowym.

Cele szczegółowe

a) Uczniowie

- 1) Poznanie siebie, diagnoza preferencji i zainteresowań zawodowych.
- 2) Kształtowanie umiejętności planowania dalszego rozwoju edukacyjno-zawodowego oraz kontynuowania nauki w szkołach ponadgimnazjalnych.
- 3) Dostarczenie uczniom informacji o szkołach ponadgimnazjalnych, zawodach, aktualnych trendach na rynku pracy.
- 4) Podejmowanie decyzji zawodowych i edukacyjnych z uwzględnieniem swojego stanu fizycznego i zdrowotnego.
- 5) Kształtowanie odpowiedzialności za własny rozwój zawodowy.
- 6) Kształtowanie umiejętności określania swoich celów życiowych, sprawnego komunikowania się, autoprezentacji, radzenia sobie ze stresem.
- 7) Określenie swojego potencjału jako podstawy do kształtowania przyszłości.
- 8) Uświadomienie uczniom konieczności konfrontowania wiedzy o zawodach z wiedzą o sobie i aktualnymi trendami na rynku pracy.
- 9) Wyrobienie w uczniach pozytywnych postaw wobec pracy.

b) Rodzice

- 1) Dostarczenie opiekunom wiedzy o dziecku, jego umiejętnościach, wartościach, zdolnościach, zainteresowaniach, mocnych i słabych stronach.
- 2) Zapoznanie rodziców z problematyką wyboru zawodu i możliwościami dalszego kształcenia.
- 3) Dostarczenie informacji o przeciwwskazaniach zdrowotnych.
- 4) Kierowanie do specjalistów, poradni psychologiczno-pedagogicznych.

c) Nauczyciele

- 1) Uświadomienie nauczycielom konieczności wplatania w treści przedmiotowe tematyki z zakresu doradztwa zawodowego.
- 2) Pomoc nauczycielom w realizacji tematów z zakresu problematyki wyboru zawodu i możliwości kształcenia w ramach lekcji przedmiotowych.

III. Zadania realizatorów

Pedagog Szkolny:

- Prowadzenie zajęć edukacyjnych z zakresu doradztwa zawodowego,
- Porady indywidualne dla uczniów, rodziców lub prawnych opiekunów dzieci,
- Konsultacje z rodzicami, prawnymi opiekunami uczniów,
- Wsparcie wychowawców i nauczycieli w realizacji zadań związanych z doradztwem zawodowym,
- Gromadzenie materiałów na temat szkół ponadgimnazjalnych i zawodów,
- Organizowanie dla uczniów Gimnazjum spotkań z przedstawicielami szkół ponadgimnazjalnych,
- Współpraca z Radą Pedagogiczną,
- Współpraca z instytucjami pozaszkolnymi wspomagającymi doradztwo zawodowe:
  - a) Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Chmielniku,
  - b) Urzędem Pracy w Chmielniku,
  - c) Doradcą Zawodowym .

Wychowawcy klas

- Prowadzenie lekcji wychowawczych z zakresu doradztwa zawodowego,
- Opieka nad uczniami podczas spotkań z zaproszonymi gośćmi i zorganizowanych wyjść edukacyjnych,
- Współpraca z pedagogiem szkolnym,
- Organizowanie dla klasy spotkań z przedstawicielami zawodów oraz szkół ponadgimnazjalnych na terenie Gimnazjum lub podczas wyjść edukacyjnych.

Nauczyciele

- Wprowadzanie w tematykę przedmiotu treści związanych z doradztwem zawodowym,
- Udostępnianie innym nauczycielom materiałów dydaktycznych wykorzystywanych przy realizacji zadań związanych z doradztwem zawodowym,
- Współpraca z pedagogiem szkolnym.

IV. Formy i sposoby realizacji

- Zajęcia z wychowawcą,
- Zajęcia edukacyjne z zakresu doradztwa zawodowego (warsztaty, prelekcje, pogadanki),
- Lekcje przedmiotowe, na których są realizowane treści z zakresu doradztwa zawodowego,
- Wyjścia edukacyjne,
- Spotkania z zaproszonymi gośćmi,
- Indywidualne konsultacje,
- Spotkania z rodzicami,
- Kierowanie do specjalistów,
- Współpraca z instytucjami pozaszkolnymi wspomagającymi doradztwo zawodowe.

WEWNĄTRZSZKOLNY SYSTEM DORADZTWA ZAWODOWEGO

Klasa pierwsza

Lp.	Rodzaj przedsięwzięcia	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
1	Zapoznanie Rady Pedagogicznej z Wewnątrzszkolnym Systemem Doradztwa Zawodowego	Prelekcja	Dyrekcja szkoły	
2	Zapoznanie Rodziców z Wewnątrzszkolnym Systemem Doradztwa Zawodowego	Pogadanka	Wychowawcy	
3	Jaki, jaka jestem ?Poznajemy siebie	Zajęcia z wychowawcą ,warsztaty, rozmowy	Wychowawcy, pedagog szkolny,	
4	Nabywanie umiejętności samopoznania i samooceny	Zajęcia z wychowawcą, warsztaty	Wychowawcy, pedagog szkolny	

5	Odkrywanie własnych zdolności i umiejętności. Przygotowywanie uczniów do konkursów, olimpiad, turniejów sportowych	Zajęcia z wychowawcą, udział w konkursach, projektach, turniejach sportowych	Wychowawcy, nauczyciele	
6	Sposoby radzenia sobie w sytuacjach trudnych. Asertywność sztuką bycia sobą	Zajęcia z wychowawcą pogadanki	Wychowawcy, pedagog szkolny, doradca zawodowy, rodzice	
7	Poznajemy typy osobowości człowieka. Kim jestem?	Zajęcia z wychowawcą, warsztaty	Wychowawcy, pedagog szkolny	
8	Oceniamy własne mocne i słabe strony osobowości	Zajęcia z wychowawcą, warsztaty	Wychowawcy, nauczyciele	
9	Sposoby radzenia sobie ze stresem	Zajęcia z wychowawcą, warsztaty	Wychowawcy, pracownicy PP- P	
10	Dokonyjemy samooceny- zachowanie i nauka w ciągu całego roku szkolnego. Konfrontacja oceny własnej z odczuciem i ocenami innych	Zajęcia z wychowawcą, warsztaty, pogadanki	Wychowawcy, rodzice	
11	Porady indywidualne, diagnoza preferencji zawodowych. Testy preferencji zawodowych, ankiety, karty zainteresowań. Predyspozycje zdrowotne i ich wpływ na wybór zawodu. Rola osobowości w wyborze właściwego zawodu	Zajęcia z wychowawcą, warsztaty, indywidualna diagnoza i porady	Wychowawcy, pedagog szkolny, doradca zawodowy, rodzice	
12	Nawiązanie do zawodów podczas lekcji z różnych przedmiotów	Nauczyciele jęz. polskiego, matematyki ,techniki, informatyki, geografii, biologii, wos., wych. fizycznego., zajęcia pozalekcyjne z różnych przedmiotów	Wychowawcy, nauczyciele	
13	Organizowanie wycieczek turystyczno-krajoznawczych, zawodoznawczych, wyjścia lub wyjazdy z uczniami na mecze, turnieje sportowe	Zajęcia z wychowawcą, zajęcia pozalekcyjne z różnych przedmiotów	Wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciele, rodzice	
14	Pedagogizacja rodziców w zakresie zawodoznawstwa: „Poznaj swoje dziecko, jego potrzeby i zainteresowania”	Spotkania z rodzicami, konsultacje, warsztaty	Wychowawcy, pedagog szkolny, doradca zawodowy, pedagog PP- P	

Klasa druga

Lp.	Rodzaj przedsięwzięcia	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
1	Diagnozowanie potrzeb doradczych uczniów	Rozmowy z uczniami, rodzicami i pracownikami PP- P, ankieta	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny	
2	Zapoznanie uczniów z różnymi zawodami	Zajęcia warsztatowe na temat zawodów z grupy: człowiek- człowiek, człowiek- dane liczbowe, człowiek- technika, człowiek- przyroda oraz człowiek- świat artystyczny	Pedagog szkolny, pracownicy PP- P, wychowawcy	
3	Pomoc uczniom w określaniu własnych zainteresowań w zestawieniu z grupami zawodów	Testy, ankiety, karty pracy, rozmowy, konsultacje indywidualne	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, doradca zawodowy	
4	Uzdolnienia i umiejętności uczniów a wybór zawodu	Zajęcia z wychowawcą, konsultacje indywidualne	Wychowawcy, pedagog szkolny, doradca zawodowy	
5	Planowanie ścieżki edukacyjnej prowadzącej do zdobycia zawodów z różnych branż: przemysł i budownictwo, służba zdrowia, usługi i turystyka, komputery i elektronika, bezpieczeństwo i ochrona, rolnictwo i środowisko, zarządzanie i finanse	Filmy zawodoznawcze, spotkania z przedstawicielami różnych zawodów	Wychowawcy, nauczyciele	
6	Kształtowanie i rozwijanie u uczniów postaw przedsiębiorczości oraz motywowanie ich do tzw. wejścia na rynek pracy	Uczestnictwo w konkursach, turniejach, zawodach, wolontariacie, organizowanie akcji charytatywnych	Wychowawcy, nauczyciele	
7	Wymiana uczniów i nauczycieli ze szkołą w Niemczech	Dzielenie się wiedzą i doświadczeniem z zakresu doradztwa edukacyjno- zawodowego, cechy rynku pracy	Dyrekcja szkoły, nauczyciele odpowiedzialni za wymianę uczniów	

8	Indywidualna praca z uczniami o specjalnych potrzebach edukacyjnych, z problemami zdrowotnymi, emocjonalnymi, społecznymi	Konsultacje, rozmowy indywidualne, ankiety, kwestionariusze, karty pracy	Wychowawcy, pedagog szkolny, pracownicy PP- P	
9	Informacje o szkołach ponadgimnazjalnych	Tworzenie bazy danych, gromadzenie ulotek, broszur, informatorów, zasoby internetowe	Wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciele informatyki, nauczyciel bibliotekarz	
10	Porady indywidualne, diagnoza preferencji zawodowych	Testy preferencji zawodowych, karty zainteresowań, ankiety, rozmowy i konsultacje	Wychowawcy, pedagog szkolny, doradca zawodowy	
11	Wspieranie rodziców w roli doradców ucznia poprzez przekazywanie informacji zwrotnych dotyczących możliwości uczenia się dziecka. Rekomendacje dotyczące dalszego kształcenia	Wywiady, rozmowy, indywidualne, konsultacje	Wychowawcy, nauczyciele, pedagog szkolny, psycholog PP- P, doradca zawodowy	
12	Wspieranie kadry pedagogicznej w dziedzinie doradztwa edukacyjno-zawodowego	Szkolenia, kursy, warsztaty konferencje	Dyrekcja szkoły	

Klasa trzecia

Lp.	Rodzaj przedsięwzięcia	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Uwagi
1	Zapoznanie uczniów ze strukturą szkolnictwa ponadgimnazjalnego	Zajęcia z wychowawcą indywidualne konsultacje	Wychowawcy, pedagog szkolny	
2	Pomoc uczniom w pogłębianiu wiedzy o interesujących ich zawodach i szkołach	Spotkania z przedstawicielami szkół ponadgimnazjalnych i różnych zawodów, udział w Targach Edukacyjnych, indywidualne konsultacje	Dyrekcja szkoły, wychowawcy klas III, nauczyciele, pedagog szkolny	
3	Kształtowanie umiejętności planowania dalszego rozwoju edukacyjno-zawodowego	Zajęcia warsztatowe, prezentacja filmu pt: „Planowanie kariery czyli jak wybrać zawód”	Wychowawcy, pedagog szkolny, pracownicy poradni PP- P	
4	Zasady rekrutacji do szkół ponadgimnazjalnych	System elektronicznej rekrutacji, wymagane dokumenty i warunki przyjęć	Wychowawcy, nauczyciele informatyki, pedagog szkolny	
5	Gromadzenie i aktualizowanie zasobów informacji edukacyjno- zawodowej	Ulotki z ofertami szkół ponadgimnazjalnych, dane z rynku pracy, zasoby multimedialne i internetowe	Wychowawcy, pedagog szkolny, nauczyciele informatyki, nauczyciel bibliotekarz	
6	Umieszczanie materiałów oraz informacji z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego na stronie internetowej szkoły i na tablicy informacyjnej „Jaką szkołę wybierzesz?”	Śledzenie zmian i nowości dotyczących doradztwa edukacyjno- zawodowego, zamieszczenie wybranych materiałów na stronie szkoły i tablicy informacyjnej	Wychowawcy, nauczyciele informatyki, pedagog szkolny	
7	Spotkania z absolwentami, którzy osiągnęli sukces zawodowy- promowanie dobrych wzorców	Rozmowy i pogadanki na lekcjach WOS, zajęciach z wychowawcą, języku polskim	Wychowawcy, nauczyciele WOS i języka polskiego	

8	Wycieczki edukacyjno- zawodoznawcze do szkół ponadgimnazjalnych w Chmielniku w ramach dni otwartych	Zapoznanie z wyposażeniem placówek, gronem pedagogicznym, kierunkami kształcenia, propozycjami rozwijania zainteresowań i zdolności	Dyrekcja szkoły, wychowawcy klas III, pedagog szkolny	
9	Zapoznanie uczniów ze specyfiką rynku pracy	Rozmowy, pogadanki na lekcji WOS, zaproszenie pracownika Urzędu Pracy i doradcy zawodowego	Nauczyciele WOS, wychowawcy, pedagog szkolny	
10	Tworzenie dokumentów aplikacyjnych	Części składowe CV i listu motywacyjnego, indywidualne redagowanie dokumentów	Wychowawcy, nauczyciele języka polskiego, informatyki, WOS, pedagog szkolny	
11	Rozmowa kwalifikacyjna	Zapoznanie uczniów z zasadami dobrej rozmowy kwalifikacyjnej, przeprowadzenie symulacyjnej rozmowy	Nauczyciele WOS, języka polskiego	
12	Zakładanie własnej firmy	Przedstawienie obowiązujących procedur, przygotowanie przez uczniów krótkich biznesplanów	Nauczyciele WOS	
13	Współpraca z rodzicami w zakresie zdobywania informacji o szkołach ponadgimnazjalnych	Spotkania z przedstawicielami szkół ponadgimnazjalnych przy okazji wywiadówek, przedstawienie oferty dalszego kształcenia rodzicom uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, i szczególnie uzdolnionym, indywidualne konsultacje	Dyrekcja szkoły, wychowawcy, pedagog szkolny, doradca zawodowy	
14	Porady indywidualne, diagnoza preferencji zawodowych	Testy preferencji zawodowych, karty zainteresowań, ankiety	Pedagog szkolny, doradca zawodowy	

Działania zawodoznawcze realizowane są także na różnych przedmiotach

Lp.	Przedmiot	Zakres zadań	Uwagi
1	Język polski	Moje plany zawodowe i szkolne. Wzory pism urzędowych (redagowanie dokumentów, pisanie CV). W trakcie omawiania zagadnień programowych należy zapoznawać uczniów z zawodami odpowiadającymi umiejętnościom i zdolnościom związanym z przedmiotem np.: dziennikarz, pisarz, nauczyciel, aktor, scenarzysta, bibliotekarz, dyskutant, zawody prawnicze, itp.	
2	Matematyka	Przy okazji tematów związanych z omawianiem procentów, odsetek, VAT- podajemy przykłady zawodów tj. księgowy, ekonomista, bankowiec, handlowiec, planista, statystyk, socjolog, specjalista do spraw marketingu itp.	
3	Informatyka	Inspirowanie uczniów do działań związanych z przygotowywaniem informacji oraz ich zamieszczaniem na stronach internetowych. Uczenie korzystania z zasobów informacji, pochodzących z Internetu, pokazanie zawodów związanych z pracą w obszarze informacyjnym, tj: administrator siecią, programista, grafik komputerowy, webmaster, broker informacji, administrator i projektant baz danych, projektant aplikacji multimedialnych, animacji i gier komputerowych, administrator poczty internetowej itp.	
4	Technika	Wykazanie związków między techniką a informatyką i wykorzystanie ich w wielu zawodach technicznych np. programista, technik mechatronik, operator obrabiarek skrawających, diagnosta samochodowy, inż. biomedyczny, konstruktor maszyn i urządzeń przemysłowych, projektowanie architektoniczne.,itp	
5	Geografia	Mówiąc o mapach i planach, można omówić firmy i instytucje związane z zawodami tj. kartograf, geodeta, pracownik biura podróży, pilot wycieczek, przewodnik turystyczny. Dział „Kształt ruchu ziemi”, to okazja by wspomnieć o zawodach: geologa, hydrologa, astronoma, klimatologa, meteorologa. Dział „Geografia gospodarcza Polski”, to zawody: rolnik, ogrodnik, technik agrobiznesu, pszczelarz. Inne zawody to demograf, urbanista, etnolog, itp.	
6	Biologia	Na lekcjach biologii przy tematach związanych z promocją zdrowia, profilaktyki zdrowia, dziedziny medycyny, genetyki można nawiązać do zawodów tj. lekarz, pielęgniarka, terapeuta i fizjoterapeuta, ratownik medyczny, dietetyk, biolog – genetyk, pracownik laboratorium, genetyk kliniczny, biotechnolog itp.	

7	Wychowanie fizyczne	Podejmowanie tematów związanych z aktywnością fizyczną i higieną osobistą. Można nawiązać do zawodów tj. animator sportowy, trener, dietetyk, pedagog, rehabilitant, fizjoterapeuta, menedżer sportowy, psycholog sportowy itp.	
8	Wiedza o społeczeństwie	Omówienie tematów związanych z rynkiem pracy, bezrobociem, poszukiwaniem pracy, tworzeniem dokumentów (list motywacyjny, CV), rozmowa kwalifikacyjna, prawa pracodawcy i pracownika, jak założyć własną firmę. Należy wspomnieć o takich zawodach jak: logista, politolog, o zawodach związanych z badaniem rynku, marketingiem, sprzedażą, bankowością itp.	

Dokument sporządziły:

Teresa Patrzalek- pedagog szkolny

Zofia Kłoniczka- wychowawczyni kl. III b